

Dosarul nr.3rh-56/2021

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani (M. Murguleț)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (V. Clima, E. Palanciuc, A. Malii)

Instanța de recurs: Curtea Supremă de Justiție (T. Chișca-Doneva, M. Ghervas, N. Vascan, I. Bejenaru, V. Burduh)

Î N C H E I E R E

26 mai 2021

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ
lărgit al Curții Supreme de Justiție,

În componență:

Președintele ședinței, judecătorul
judecători

Tamara Chișca-Doneva
Maria Ghervas
Nina Vascan
Nicolae Craiu
Victor Burduh

examinând cererea de revizuire depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Gonvaro-Con”,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de către Societatea cu Răspundere Limitată „Gonvaro-Con” împotriva Primăriei municipiului Chișinău și Consiliului municipal Chișinău privind eliberarea autorizației de construire,

împotriva deciziei din 20 mai 2020 a Curții Supreme de Justiție,

c o n s t a t ă :

La 09 iulie 2018, SRL „Gonvaro-Con” a depus cerere de chemare în judecată împotriva Primăriei mun. Chișinău și Consiliului mun. Chișinău cu privire la eliberarea autorizației de construire, prin care a solicitat obligarea Primăriei mun. Chișinău și Consiliului mun. Chișinău să emită și să elibereze necondiționat SRL „Gonvaro-Con” autorizația de construire, în vederea executării lucrărilor de construire a unui bloc de locuințe cu regimul de înălțime D+P+7E+M și a boxelor auto (poz. 2 conform planului general) pe terenul situat în mun. xxx, xxx (în baza cererii reclamantei nr. 8470 din 20 decembrie 2017 și a declarației din 17 ianuarie 2018).

Prin hotărârea din 13 martie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, acțiunea depusă de SRL „Gonvaro-Con” a fost respinsă integral, ca fiind nefondată (f.d.49-51).

Prin decizia din 06 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău a fost casată hotărârea primei instanțe, fiind adoptată o decizie nouă, prin care acțiunea depusă de SRL „Gonvaro-Con” a fost admisă și s-a obligat Primăria mun. Chișinău și Consiliul mun.

Chișinău de a emite și a elibera SRL „Gonvaro-Con” autorizația de construire, în vederea executării lucrărilor de construire a unui bloc locativ cu regimul de înălțime D+P+7E+M și a boxelor auto (poz. 2 conform planului general), pe terenul situat în mun. xxx, xxx (f.d.117-127).

La 26 noiembrie 2019, Primăria mun. Chișinău și Consiliul mun. Chișinău au depus recurs nemotivat, iar la 19 decembrie 2019 au depus recurs motivat împotriva deciziei din 06 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea deciziei instanței de apel, cu emiterea unei decizii noi prin care să fie respinsă integral acțiunea înaintată de SRL „Gonvaro-Con”.

Prin decizia din 20 mai 2020 a Curții Supreme de Justiție a fost admis recursul depus de Primăria municipiului Chișinău și Consiliul municipal Chișinău.

A fost casată integral decizia din 06 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău și a fost menținută hotărârea din 13 martie 2019 a Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani, în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de către Societatea cu Răspundere Limitată „Gonvaro-Con” împotriva Primăriei municipiului Chișinău și Consiliului municipal Chișinău privind eliberarea autorizației de construire (f.d.185-193).

La 06 aprilie 2021, data de pe plicul poștal (f.d.214), SRL „Gonvaro-Con” a depus cerere de revizuire a deciziei din 20 mai 2020 a Curții Supreme de Justiție, solicitând admiterea cererii de revizuire, casarea deciziei din 20 mai 2020 a Curții Supreme de Justiție, cu rejudecarea recursului în fond și respingerea acestuia ca fiind neîntemeiat.

SRL „Gonvaro-Con”, în motivarea cererii de revizuire a invocat prevederile art. 449 lit. b) din Codul de procedură civilă, menționând i-au devenit cunoscute unele circumstanțe ale cauzei care nu au fost și nu au putut fi cunoscute și anume că, Primăria municipiului Chișinău și Consiliul municipal Chișinău nu sunt proprietarii terenului cu numărul cadastral xxx, întrucât Agenția Proprietății Publice prin scrisoarea din 15 decembrie 2020 a comunicat că terenul cu numărul cadastral xxx nu este delimitat.

Cu referire la prevederile art. 449 lit. c) din Codul de procedură civilă, SRL „Gonvaro-Con” a indicat că instanța de judecată a emis o hotărâre cu privire la drepturile persoanei care nu a fost implicată în proces, Agenția Proprietății Publice.

Revizuentul a precizat că în condițiile în care terenul nu a fost înregistrat și nici delimitat cu Agenția Proprietății Publice, nici nu există certitudinea că acest teren va fi proprietate a Primăriei mun. Chișinău. Este posibil ca după procedura de inventariere a terenurilor, porțiunea de teren cu suprafața de 0,0317 ha să devină proprietate a statului, gestionată de Agenția Proprietății Publice. În prezent, delimitarea terenurilor proprietate publică între stat și unitățile administrativ-teritoriale după apartenență și pe domenii se efectuează în conformitate cu prevederile Legii nr. 29/2018 privind delimitarea proprietății publice și a Regulamentului privind modul de delimitare a bunurilor imobile proprietate publică, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 63/2019.

Totodată, revizuentul a menționat că recursul depus de Primăria municipiului Chișinău și Consiliul municipal Chișinău urmează a fi respins, deoarece decizia instanței de apel este întemeiată și legală, reiterând în acest sens circumstanțele expuse în referința depusă asupra recursului la 15 ianuarie 2020.

La 20 mai 2021, Primăria municipiului Chișinău și Consiliul municipal Chișinău au depus referință prin care au solicitat respingerea cererii de revizuire depusă de SRL „Gonvaro-Con” ca inadmisibilă, deoarece majoritatea tezelor invocate în revizuire se referă la fondul cauzei și mai puțin la motivele care ar servi pentru casarea unei hotărâri definitive și irevocabile, iar în lipsa în lipsa unor temeuri de revizuire, casarea hotărârii definitive și irevocabile din 07 august 2017 ar constitui o încălcare a art. 6 CEDO (f.d.221-224).

În conformitate cu art. 452 alin. (1¹) din Codul de procedură civilă, dacă examinarea cererii de revizuire este de competența Curții Supreme de Justiție sau a instanței de apel, ședințele se desfășoară fără înștiințarea participanților la proces. Dacă instanța care examinează cererea de revizuire consideră necesară prezența participanților la proces, aceasta dispune înștiințarea lor.

Astfel, Colegiul a decis examinarea cererii de revizuire fără înștiințarea participanților la proces, cu plasarea datei și orei ședinței pe pagina web a Curții Supreme de Justiție or, este inoportună invitarea participanților la proces, întrucât argumentele expuse în cererea de revizuire au fost formulate cu suficientă precizie pentru a permite instanței controlul actului judecătoresc contestat.

Studiind materialele dosarului, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că cererea de revizuire depusă de către SRL „Gonvaro-Con” urmează a fi respinsă ca inadmisibilă, din următoarele considerente.

Colegiul învederează că, la 01 aprilie 2019, a intrat în vigoare Codul administrativ, care la articolul 258 alin. (3) stipulează că procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Relevant este că noul Cod administrativ nu reglementează instituția revizuirii actelor judecătorești de dispoziție, însă la articolul 195 prevede că procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepția art. 169-171.

Respectiv, procedura revizuirii urmează a fi efectuată în conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă.

În temeiul art. 446 alin. (1) din Codul de procedură civilă, pot fi supuse revizuirii hotărârile, ordonanțele, încheierile și deciziile irevocabile ale tuturor instanțelor judecătorești, în condițiile prezentului capitol.

Potrivit art. 447 lit. a) din Codul de procedură civilă, sânt în drept să depună cerere de revizuire părțile și alți participanți la proces.

La caz, Colegiul precizează că SRL „Gonvaro-Con”, este în drept de a depune cerere de revizuire, ceea ce a și realizat prin înregistrarea acesteia la 06 aprilie 2021, data

de pe plicul poștal, în situația în care a fost parte la procesul inițiat împotriva Primăriei municipiului Chișinău și Consiliului municipal Chișinău privind eliberarea autorizației de construire.

În conformitate cu art. 448 alin. (2) din Codul de procedură civilă, cererea de revizuire împotriva unei hotărâri care, fiind supusă căilor de atac, a fost menținută, modificată sau casată, emițându-se o nouă hotărâre, se soluționează de instanța care a menținut, a modificat hotărârea sau a emis o nouă hotărâre.

În conformitate cu art. 453 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, după ce examinează cererea de revizuire, instanța emite încheierea de respingere a cererii de revizuire ca fiind inadmisibilă.

În conformitate cu art. 451 alin. (1) din Codul de procedură civilă, cererea de revizuire se depune în scris de persoanele menționate la art. 447, indicându-se în mod obligatoriu temeiurile consemnate la art. 449 și anexându-se probele ce le confirmă.

Din dispozițiile legale sus-arătate urmează că, revizuirea este o cale de atac de retractare și nu de reformare, prin intermediul căreia se poate obține anularea unei hotărâri judecătorești irevocabile și reînnoirea judecării în cazurile expres determinate de lege, iar retractarea neîntemeiată a hotărârii contestate poate duce la încălcarea principiului stabilității raporturilor juridice, care înseamnă că soluția definitivă a oricărui litigiu nu trebuie rediscutată fără motive legale.

Astfel, legea admite revizuirea numai în cazuri strict determinate.

Din textul cererii de revizuire, instanța de revizuire constată că revizuentul solicită revizuirea deciziei din 20 mai 2020 a Curții Supreme de Justiție, invocând temei de revizuire art. 449 lit. b) și lit. c) din Codul de procedură civilă.

Conform prevederilor art. 449 lit. b) din Codul de procedură civilă, revizuirea se declară în cazul în care au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale ale cauzei care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuentului, dacă acesta dovedește că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a cauzei.

În interpretarea corectă a normei enunțate este de înțeles că circumstanțele sau faptele menționate, trebuiau să existe obiectiv până la pronunțarea hotărârii, iar revizuentul nu putea ști despre aceste circumstanțe anterior pronunțării hotărârii, revizuirea căreia se cere.

Verificând circumstanțele expuse în cererea de revizuire, prin prisma prevederilor art. 449 lit. b) din Codul de procedură civilă, Colegiul reține că, la caz, argumentele aduse de revizuent nu se încadrează în norma de drept enunțată.

Instanța de revizuire relevă că pe calea revizuirii nu se pune problema realizării unui control judiciar, ci a unei noi judecări, pe temeiul unor elemente, ce au format obiectul judecării finalizate cu pronunțarea hotărârii, a cărei revizuire se solicită. Pentru admiterea cererii de revizuire pe acest temei este important ca circumstanțele sau faptele date, existente obiectiv până la data pronunțării hotărârii, să nu fie cunoscute revizuentului până la examinarea cauzei, să fie confirmate prin prezentarea unor probe concludente și pertinente, să aibă importanță esențială pentru justa soluționare a cauzei civile, adică să aibă putere decisivă asupra concluziei (hotărârii) instanței de judecată, să

fie descoperite după ce hotărârea judecătorească devine irevocabilă.

Astfel, pentru a invoca temeiul prevăzut de art. 449 lit. b) din Codul de procedură civilă, este necesar ca după emiterea deciziei revizuentului să-i fie cunoscute circumstanțe sau fapte esențiale cauzei, care nu au putut fi cunoscute acestuia, însă a întreprins toate măsurile pentru aflarea acestora în timpul judecării cauzei și să aibă importanță esențială pentru justa soluționare a cauzei civile, adică să aibă putere decisivă asupra concluziei (hotărârii) instanței de judecată.

Argumentul invocat de către SRL „Gonvaro-Con” precum că au devenit cunoscute circumstanțe și fapte ale cauzei care schimbă radical situația, și anume, că Primăria municipiului Chișinău și Consiliul municipal Chișinău nu sunt proprietarii terenului cu numărul cadastral xxx, întrucât Agenția Proprietății Publice prin scrisoarea din 15 decembrie 2020 a comunicat că terenul cu numărul cadastral xxx nu este delimitat, nu poate fi reținut de instanța de revizuire, ori argumentele invocate în acest scop se combat prin materialele dosarului, întrucât circumstanța respectivă a fost invocată la judecarea cauzei în instanțele ierarhic inferioare.

Mai mult, înscrierile din Registrul bunurilor imobile au caracter public, iar revizuentul nu poate invoca că nu cunoștea împrejurarea dată.

Instanța de revizuire mai notează că prin decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 2/18-1 din 27 februarie 2014 au fost delimitate terenurile proprietate municipală din sectorul Buiucani, unde la pct. 2343 din anexa la decizie este aprobat terenul cu suprafața de 0,032 ha, sub numărul cadastral xxx din sectorul xxx, str. xxx, ca proprietate municipală.

În această ordine de idei, Colegiul relevă că Agenția Proprietății Publice, urmare a demersului Direcției Generale Arhitectură, Urbanism și Relații Funciare nr. 01/1-08-2743 din 11.11.2020, privind expunerea pe marginea apartenenței a 23 de terenuri enumerate în listă, prin răspunsul nr. 03-04-6801 din 29 decembrie 2020, a comunicat că nu există obiecții privind determinarea terenului cu numărul cadastral xxx, ca proprietate a municipalității (f.d.235).

Prin urmare, instanța de revizuire conchide că argumentele invocate de către SRL „Gonvaro-Con”, în cererea de revizuire, și anume art. 449 lit. b) din Codul de procedură civilă, poartă un caracter declarativ și nu au importanță esențială pentru justa soluționare a cauzei, adică să aibă putere decisivă asupra concluziei (hotărârii) instanței de judecată.

Distinct de aceste constatări, instanța de revizuire menționează că la caz, obiectul prezentului litigiului este obligarea pârâtului de a emite actul permisiv - autorizația de construire în vederea executării lucrărilor de construire a unui bloc de locuințe cu regimul de înălțime D+P+7E+M și a boxelor auto (poz.2) conform planului general, care potrivit legislației în vigoare este emisă de autoritatea publică locală, și nu de către proprietarul bunului imobil.

SRL „Gonvaro-Con” a mai menționat că instanța de recurs a emis o hotărâre în privința unor persoane, care nu au fost atrase în proces.

Din sensul art. 449 lit. c) din Codul de procedură civilă rezultă că, instanța de judecată urmează să constate dacă persoana care nu a fost implicată în proces este subiect al raportului material litigios și dacă, prin hotărârea supusă revizuirii, persoanei

neimplicate în proces i-au fost încălcate careva drepturi, urmând a fi prezentate probe pertinente și concludente în acest sens.

Instanța de revizuire menționează că pentru a admite revizuirea în baza acestui temei, trebuie să se constate că prin hotărârea adoptată Agenției Proprietății Publice i-au fost încălcate careva drepturi, la caz prin decizia din data de 20 mai 2020 a Curții Supreme de Justiție, a fost menținută hotărârea din 13 martie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, prin care acțiunea depusă de SRL „Gonvaro-Con” a fost respinsă integral, ca fiind nefondată, deci drepturile Agenției Proprietății Publice nu au fost afectate.

În asemenea circumstanțe, Colegiul conchide că argumentele invocate de revizuentul SRL „Gonvaro-Con” nu constituie temei pentru redeschiderea procedurii.

Totodată, Colegiul consideră că, admiterea cererii de revizuire, în asemenea împrejurări, ar contravine și principiului securității raporturilor juridice, care presupune respectul față de principiul lucrului judecat și ar constitui o violare a art. 6 §1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului.

În susținerea opiniei enunțate, instanța de revizuire invocă și hotărârea din 31 ianuarie 2012 în cauza Pîrnău și alții contra Moldovei, în care Curtea Europeană a Drepturilor Omului a reiterat că securitatea raporturilor juridice presupune respectarea principiului autorității lucrului judecat, care instituie că nici o parte nu este în drept să solicite revizuirea unei hotărâri definitive și obligatorii întru obținerea unei reexaminări și unei noi soluții în cauză. Competența de revizuire a instanțelor superioare ar trebui să fie exercitată pentru a corecta erorile judiciare și omisiunile justiției, dar nu pentru a efectua o nouă examinare. Revizuirea nu ar trebui apreciată ca un recurs deghizat. O distanțare de la principiul respectiv este justificată doar atunci când este determinată de circumstanțe cu caractere substanțiale și obligatorii.

Astfel, din considerentele menționate și având în vedere faptul că, temeiurile invocate în cererea de revizuire nu se încadrează în temeiurile prevăzute de art. 449 lit. b) și c) din Codul de procedură civilă, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge cererea de revizuire ca fiind inadmisibilă.

În conformitate cu prevederile art. art.195, 230 din Codul administrativ, art. 449 lit. b), c) și art. 453 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se respinge ca inadmisibilă cererea de revizuire declarată de către Societatea cu Răspundere Limitată „Gonvaro-Con”, împotriva deciziei din 20 mai 2020 a Curții Supreme de Justiție, în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de către Societatea cu Răspundere Limitată „Gonvaro-Con” împotriva Primăriei municipiului Chișinău și Consiliului municipal Chișinău privind eliberarea

autorizației de construire.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

judecători

Tamara Chișca-Doneva

Maria Ghervas

Nina Vascan

Nicoale Craiu

Victor Burduh